NGHIÊN CỨU THỰC NGHIỆM PHƯƠNG PHÁP DẠY TIẾNG ANH THEO ĐỊNH HƯỚNG NGHỀ NGHIỆP CHO SINH VIÊN NGÀNH CẮT GỌT KIM LOẠI TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG NGHỆ VIỆT - HÀN BẮC GIANG

NGUYỄN NHẬT HỒNG
Trường Cao đẳng Công nghệ Việt - Hàn Bắc Giang

Nhận bài ngày 15/10/2025. Sửa chữa xong 30/11/2025. Duyệt đăng 19/12/2025.

Abstract

In the context of international integration and digital transformation, students in the Metal Cutting field need to be equipped with vocational English competencies to meet the requirements of the labor market. This article presents the findings of an experimental study examining the effectiveness of a vocationally oriented English teaching approach for Metal Cutting students at a vocational education institution. The study involved 54 students, including an experimental group of 31 and a control group of 23, over the course of one academic semester. Results show that the experimental group achieved significantly greater improvement in professional listening–speaking skills, technical vocabulary acquisition, and learning attitudes compared to the control group. The study provides empirical evidence supporting the innovation of English teaching methods in vocational education.

Keywords: *Experimental study, Metal Cutting, vocational education, vocational English, vocational students.*

1. Đặt vấn đề

Ngành Cắt gọt kim loại được xác định là một ngành công nghiệp gốc, giữ vai trò nền tảng trong hệ thống sản xuất công nghiệp, đặc biệt trong các lĩnh vực cơ khí chế tạo, gia công chính xác, công nghiệp phụ trợ và tham gia chuỗi cung ứng toàn cầu. Phát triển và sử dụng hiệu quả kỹ năng của lực lượng lao động là yếu tố quyết định năng suất và hiệu quả kinh tế quốc gia. Việc thiếu hụt hoặc sử dụng chưa phù hợp kỹ năng dẫn đến lãng phí nguồn nhân lực, làm giảm năng suất, hạn chế đổi mới và cản trở khả năng tham gia vào các chuỗi giá trị toàn cầu, qua đó ảnh hưởng tới năng lực cạnh tranh và tăng trưởng bền vững [4, tr. 3-4]. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và những thay đổi nhanh chóng của công nghệ sản xuất, thị trường lao động đang chuyển dịch theo hướng ngày càng đòi hỏi kỹ năng cao, linh hoạt và có khả năng thích ứng với môi trường làm việc quốc tế. Sự phát triển của các mô hình sản xuất hiện đại cùng với sự tham gia ngày càng sâu của các quốc gia vào chuỗi giá trị toàn cầu đặt ra yêu cầu mới đối với lực lượng lao động về trình độ kỹ năng, chuẩn nghề nghiệp và khả năng học tập suốt đời. Điều này đòi hỏi hệ thống giáo dục và đào tạo nghề phải điều chỉnh nội dung, phương pháp và chuẩn đầu ra theo hướng tiệm cận các chuẩn khu vực và quốc tế nhằm đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động trong bối cảnh hội nhập [8, tr. 5]. Thực tiễn đào tạo và sản xuất cho thấy, quá trình chuyển giao công nghệ trong ngành Cắt gọt kim loại gắn liền với việc sử dụng phổ biến các máy móc, thiết bị, phần mềm điều khiển (đặc biệt là CNC) và hệ thống tài liệu kỹ thuật chủ yếu bằng tiếng Anh. Theo Chương trình đào tạo ngành Cắt gọt kim loại trình độ cao đẳng, người học cần có khả năng tiếp cận và sử dụng hiệu quả tài liệu kỹ thuật, hướng dẫn vận hành và quy trình công nghệ, trong đó năng lực tiếng Anh nghề nghiệp giữ vai trò hỗ trợ quan trọng [1, tr. 11]. Vì vậy, năng lực sử dụng tiếng Anh gắn với nghề nghiệp trở thành một yêu cầu thiết yếu đối với sinh viên (SV) ngành Cắt gọt kim loại, không chỉ phục vụ quá trình học tập mà còn giúp thích ứng với môi trường làm việc đa văn hóa và mở rộng cơ hội dịch chuyển lao động trong khu vực và quốc tế. Tuy nhiên, trên thực tế, việc giảng dạy Tiếng Anh tại nhiều cơ sở giáo dục nghề nghiệp (GDNN) hiện nay vẫn

Email: hongnguyen.vhan@gmail.com

chủ yếu theo hướng tiếng Anh tổng quát, chưa gắn kết chặt chẽ với đặc thù ngành nghề và bối cảnh sản xuất thực tiễn. Cách tiếp cận này chưa phù hợp với định hướng đổi mới đào tạo ngoại ngữ trong GDNN, vốn nhấn mạnh việc sử dụng tiếng Anh như một công cụ hỗ trợ thực hiện nghề nghiệp và nâng cao năng lực hội nhập của người học [7, tr. 29-30]. Hệ quả là hứng thú học tập của SV còn hạn chế, khả năng ứng dụng tiếng Anh vào công việc chưa cao và chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu của thị trường lao động đang ngày càng quốc tế hóa. Vì vậy, việc triển khai nghiên cứu thực nghiệm về phương pháp dạy Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp cho SV ngành Cắt gọt kim loại là cần thiết, góp phần cung cấp cơ sở khoa học và thực tiễn cho quá trình đổi mới đào tạo ngoại ngữ trong GDNN hiện nay.

2. Cơ sở lý luận

Tiếng Anh cho mục đích nghề nghiệp (English for Vocational Purposes - EVP) là một bộ phận quan trọng của Tiếng Anh chuyên ngành (English for Specific Purposes - ESP), hướng tới việc phát triển năng lực sử dụng tiếng Anh của người học trong những bối cảnh nghề nghiệp cụ thể, gắn trực tiếp với nhiệm vụ công việc, môi trường lao động và yêu cầu kỹ năng của từng ngành nghề. Theo Hutchinson và Waters, ESP nói chung và EVP nói riêng không được xác định bởi nội dung ngôn ngữ riêng biệt mà bởi mục đích sử dụng ngôn ngữ của người học, trong đó nhu cầu nghề nghiệp đóng vai trò trung tâm trong việc thiết kế chương trình và phương pháp giảng dạy [3, tr. 19]. Khác với tiếng Anh tổng quát, EVP không hướng tới việc hình thành năng lực giao tiếp mang tính phổ quát mà nhấn mạnh tính chức năng, thực hành và khả năng ứng dụng trực tiếp vào công việc. Dudley-Evans và St John cho rằng EVP tập trung vào việc trang bị cho người học những cấu trúc ngôn ngữ, từ vựng chuyên môn và kỹ năng giao tiếp cần thiết để thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ nghề nghiệp cụ thể [2, tr. 4-5]. Cách tiếp cận này phù hợp với định hướng đào tạo lấy người học làm trung tâm và gắn đào tạo với nhu cầu của thị trường lao động.

Trong GDNN, EVP được xem là một phương thức triển khai hiệu quả nguyên lý "học đi đôi với hành". Nội dung dạy học EVP được xây dựng trên cơ sở phân tích nhu cầu nghề nghiệp (needs analysis), bối cảnh làm việc thực tế và chuẩn đầu ra gắn với vị trí việc làm, thay vì chỉ dựa trên hệ thống ngữ pháp hoặc kỹ năng ngôn ngữ đơn thuần [6, tr. 3]. Định hướng này cũng phù hợp với quan điểm đổi mới đào tạo ngoại ngữ trong GDNN ở Việt Nam, nhấn mạnh vai trò của ngoại ngữ như một công cụ hỗ trợ thực hiện nghề nghiệp và nâng cao năng lực hội nhập của người lao động [7, tr. 6]. Đối với ngành Cắt gọt kim loại, tiếng Anh phục vụ mục đích nghề nghiệp (EVP) đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành và phát triển các năng lực ngôn ngữ cần thiết phục vụ hoạt động nghề nghiệp trong môi trường sản xuất có yếu tố quốc tế. Nhiều nghiên cứu về đào tạo Tiếng Anh chuyên ngành tại các cơ sở đào tạo nghề ở Trung Quốc nhấn mạnh rằng chương trình Tiếng Anh cho SV học nghề cần được thiết kế dựa trên phân tích nhu cầu thực tế của người học và yêu cầu nghề nghiệp trong bối cảnh công nghiệp hiện đại, thay vì chỉ giảng dạy theo khuôn mẫu ngôn ngữ tổng quát. Theo đó để người học ngành Cắt gọt kim loại có thể tiếp cận hiệu quả tài liệu kỹ thuật, quy trình gia công, hướng dẫn vận hành máy móc và tiêu chuẩn an toàn lao động, tiếng Anh nghề nghiệp cần tập trung phát triển các thành tố năng lực ngôn ngữ liên quan đến từ vựng kỹ thuật, cấu trúc chức năng phục vụ đọc hiểu văn bản nghề, ngôn ngữ giao tiếp an toàn và trao đổi phối hợp trong môi trường sản xuất đa văn hóa [9, tr. 1].

Từ góc độ phát triển kỹ năng nghề, các tổ chức quốc tế như UNESCO và OECD đều khẳng định việc tích hợp ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh nghề nghiệp vào chương trình đào tạo nghề góp phần nâng cao năng lực thích ứng, tính linh hoạt và khả năng dịch chuyển việc làm của người lao động trong bối cảnh toàn cầu hóa sản xuất [4, tr. 41; 8, tr. 7]. Như vậy, EVP không chỉ góp phần nâng cao năng lực sử dụng tiếng Anh của SV ngành Cắt gọt kim loại mà còn hỗ trợ trực tiếp quá trình hình thành năng lực nghề nghiệp, đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động trong bối cảnh hội nhập quốc tế và quốc tế hóa sản xuất. Trên cơ sở đó, nội dung EVP cho ngành này tập trung vào bốn nhóm năng lực ngôn ngữ cốt lõi: 1) Hệ thống từ vựng và thuật ngữ kỹ thuật liên quan đến máy tiện, máy phay, dụng cụ cắt và vật liệu; 2) Các mẫu câu và cấu trúc ngôn ngữ chức năng phục vụ việc hướng dẫn vận hành, đọc hiểu bản vẽ kỹ thuật và quy trình gia công; 3) Ngôn ngữ giao tiếp trong an toàn lao động, báo cáo sự cố và tuân thủ quy trình kỹ thuật; 4) Kỹ năng trao đổi, phối hợp trong môi trường xưởng sản xuất có yếu tố đa văn hóa.

3. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu được tiến hành theo phương pháp thực nghiệm sư phạm có đối chứng nhằm đánh giá hiệu quả của phương pháp dạy Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp đối với SV ngành Cắt gọt kim loại.

3.1. Thiết kế thực nghiệm

Thiết kế nghiên cứu sử dụng mô hình so sánh hai nhóm tương đương, bao gồm: - Nhóm thực nghiệm: 31 SV, được tổ chức dạy học Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp, với nội dung và hoạt động học tập gắn trực tiếp với bối cảnh sản xuất, thiết bị, quy trình và tình huống nghề nghiệp của ngành Cắt gọt kim loại; - Nhóm đối chứng: 23 SV, được giảng dạy theo chương trình Tiếng Anh tổng quát đang áp dụng tại nhà trường. Hai nhóm SV được lựa chọn từ cùng khóa học, có trình độ đầu vào tương đương và học trong cùng một thời gian nhằm hạn chế tối đa các yếu tố nhiễu ảnh hưởng đến kết quả nghiên cứu.

3.2. Công cụ và quy trình thu thập dữ liệu

Nghiên cứu sử dụng kết hợp các công cụ định lượng và định tính, bao gồm: Bài kiểm tra đầu vào (pre-test) và bài kiểm tra cuối kỳ (post-test) nhằm đánh giá sự thay đổi về năng lực tiếng Anh của SV trước và sau thực nghiệm. Nội dung bài kiểm tra tập trung vào các năng lực tiếng Anh nghề nghiệp cốt lõi của ngành Cắt gọt kim loại, gồm: + Kỹ năng nghe hiểu trong các tình huống nghề nghiệp (hướng dẫn vận hành máy, an toàn lao động); + Kỹ năng nói trong giao tiếp chuyên môn cơ bản; + Từ vựng và thuật ngữ kỹ thuật liên quan đến máy móc, dụng cụ và quy trình gia công. Phiếu khảo sát thái độ học tập được sử dụng sau thực nghiệm nhằm thu thập ý kiến của SV về mức độ hứng thú, nhận thức vai trò của tiếng Anh nghề nghiệp và sự tự tin khi sử dụng tiếng Anh trong bối cảnh chuyên môn.

3.3. Thang điểm và cách đánh giá

Các bài kiểm tra được chấm theo thang điểm 10, phù hợp với quy định đánh giá hiện hành tại cơ sở GDNN. Việc chấm điểm được thực hiện dựa trên bảng tiêu chí đánh giá (rubric) xây dựng sẵn cho từng kỹ năng nhằm đảm bảo tính khách quan và nhất quán. Bài kiểm tra nói được chấm bởi hai giảng viên (GV), kết quả là điểm trung bình cộng, qua đó nâng cao độ tin cậy của kết quả đánh giá.

3.4. Phương pháp xử lý dữ liệu

Dữ liệu thu thập được xử lý bằng phương pháp thống kê mô tả, bao gồm: - Tính điểm trung bình, độ lệch chuẩn của kết quả pre-test và post-test; - So sánh mức độ tiến bộ giữa nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng nhằm đánh giá hiệu quả của phương pháp dạy học Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp; - Việc kết hợp dữ liệu định lượng và định tính giúp nghiên cứu đánh giá toàn diện cả kết quả học tập và thái độ học tập của SV, từ đó rút ra các kết luận có cơ sở khoa học và thực tiễn.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Thực trạng dạy Tiếng Anh cho sinh viên ngành Cắt gọt kim loại

Kết quả điều tra bằng phiếu khảo sát cho thấy phần lớn SV gặp khó khăn trong việc liên hệ kiến thức tiếng Anh đã học với hoạt động nghề nghiệp cụ thể. Chỉ khoảng 42,6% SV cho rằng nội dung môn tiếng Anh có liên quan trực tiếp đến ngành nghề đang theo học, trong khi hơn 60% SV cho biết họ thiếu tự tin khi tiếp cận các tài liệu kỹ thuật, bản hướng dẫn vận hành máy móc hoặc thông tin chuyên môn bằng tiếng Anh. Điều này cho thấy khoảng cách đáng kể giữa nội dung dạy học Tiếng Anh hiện hành và nhu cầu sử dụng tiếng Anh trong môi trường lao động thực tế của SV ngành Cắt gọt kim loại. Bên cạnh đó, phương pháp dạy học Tiếng Anh vẫn chủ yếu theo hướng truyền thụ kiến thức, lấy GV làm trung tâm, với các hoạt động học tập mang tính thụ động. Việc tổ chức các hoạt động giao tiếp, mô phỏng tình huống nghề nghiệp, đóng vai trong bối cảnh xưởng sản xuất hoặc xử lý các nhiệm vụ nghề nghiệp bằng tiếng Anh còn chưa được chú trọng. Hệ quả là mức độ hứng thú học tập của SV đối với môn Tiếng Anh chưa cao, SV chưa nhận thức đầy đủ vai trò của tiếng Anh như một công cụ hỗ trợ trực tiếp cho học nghề và phát triển nghề nghiệp trong tương lai. Thực trạng trên cho thấy chương trình và phương pháp dạy Tiếng Anh hiện hành tại cơ sở GDNN chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu phát triển năng lực tiếng Anh nghề nghiệp cho SV ngành Cắt gọt kim loại trong bối cảnh hội nhập quốc tế và quốc tế hóa thị trường lao động. Đây chính là cơ sở thực tiễn quan trọng đặt ra yêu cầu đổi mới nội dung

và phương pháp dạy học Tiếng Anh theo hướng gắn với nghề nghiệp và vị trí việc làm của người học.

4.2. Kết quả thực nghiệm sư phạm

Kết quả phân tích dữ liệu thực nghiệm cho thấy sự thay đổi rõ rệt về kết quả học tập của SV sau khi áp dụng phương pháp dạy Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp. Trước khi thực nghiệm, điểm trung bình bài kiểm tra đầu vào (pre-test) của nhóm thực nghiệm là 4,23 điểm (độ lệch chuẩn 0,60), trong khi nhóm đối chứng đạt 4,19 điểm (độ lệch chuẩn 0,64). Kết quả này cho thấy trình độ tiếng Anh ban đầu của hai nhóm là tương đương.

Bảng 1: Kết quả kiểm tra đầu vào (Pre-test) của hai nhóm SV

Nhóm nghiên cứu	Số SV (n)	Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn
Nhóm thực nghiệm	31	4,23	0,6
Nhóm đối chứng	23	4,19	0,64

Sau 12 tuần thực nghiệm, điểm trung bình bài kiểm tra cuối kỳ (post-test) của nhóm thực nghiệm tăng lên 6,81 điểm (độ lệch chuẩn 0,72), cao hơn rõ rệt so với nhóm đối chứng đạt 5,35 điểm (độ lệch chuẩn 0,68). Mức tăng điểm trung bình của nhóm thực nghiệm đạt 2,58 điểm, trong khi nhóm đối chứng chỉ tăng 1,16 điểm. Sự chênh lệch này phản ánh tác động tích cực của phương pháp dạy học gắn với nghề nghiệp đối với kết quả học tập Tiếng Anh của SV.

Bảng 2: Kết quả kiểm tra sau thực nghiệm (Post-test) của hai nhóm SV

Nhóm nghiên cứu	Số SV (n)	Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn
Nhóm thực nghiệm	31	6,81	0,72
Nhóm đối chứng	23	5,35	0,68

Ghi chú: Điểm trung bình post-test của nhóm thực nghiệm cao hơn rõ rệt so với nhóm đối chứng.

Bảng 3: So sánh mức tăng điểm trung bình của hai nhóm

Nhóm nghiên cứu	Điểm Pre-test	Điểm Post-test	Mức tăng điểm
Nhóm thực nghiệm	4,23	6,81	+2,58
Nhóm đối chứng	4,19	5,35	+1,16

Ghi chú: Mức tăng điểm của nhóm thực nghiệm cao hơn gấp hơn hai lần so với nhóm đối chứng.

Bên cạnh kết quả kiểm tra, khảo sát thái độ học tập sau thực nghiệm cho thấy 83,9% SV nhóm thực nghiệm cảm thấy hứng thú hơn với môn Tiếng Anh khi nội dung học được gắn với bối cảnh nghề Cắt gọt kim loại; 87,1% SV nhận thức rõ hơn vai trò của tiếng Anh đối với nghề nghiệp tương lai và 77,4% SV cho biết họ tự tin hơn khi sử dụng tiếng Anh trong các tình huống giao tiếp chuyên môn. Các tỷ lệ tương ứng của nhóm đối chứng lần lượt là 43,5%, 47,8% và 39,1%.

Bảng 4: Kết quả khảo sát thái độ học tập của SV sau thực nghiệm (%)

Nội dung khảo sát	Nhóm thực nghiệm	Nhóm đối chứng
Hứng thú hơn với môn Tiếng Anh	83,9%	43,5%
Nhận thức rõ vai trò tiếng Anh với nghề nghiệp	87,1%	47,8%
Tự tin khi sử dụng tiếng Anh trong giao tiếp chuyên môn	77,4%	39,1%

Ghi chú: Dữ liệu thể hiện sự khác biệt rõ rệt về thái độ và động lực học tập giữa hai nhóm.

Bảng 5: Tổng hợp so sánh hiệu quả giữa hai phương pháp dạy học

Tiêu chí đánh giá	Dạy học theo định hướng nghề nghiệp	Dạy học Tiếng Anh tổng quát
Mức độ cải thiện điểm số	Cao	Trung bình
Khả năng vận dụng vào nghề	Cao	Thấp
Mức độ hứng thú học tập	Cao	Trung bình
Phù hợp với GDNN	Rất phù hợp	Ít phù hợp

4.3. Phân tích và đánh giá kết quả nghiên cứu

Kết quả nghiên cứu cho thấy phương pháp dạy Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp mang lại

hiệu quả cao hơn rõ rệt so với phương pháp dạy Tiếng Anh tổng quát truyền thống trong GDNN. Sự khác biệt thể hiện trước hết ở mức độ cải thiện kết quả học tập của nhóm thực nghiệm, với mức tăng điểm trung bình cao hơn đáng kể so với nhóm đối chứng. Điều này phản ánh tác động tích cực của việc thiết kế nội dung và hoạt động dạy học gắn với bối cảnh nghề nghiệp cụ thể đối với quá trình tiếp thu và vận dụng tiếng Anh của SV ngành Cắt gọt kim loại.

Bên cạnh kết quả định lượng, các chỉ báo định tính về thái độ học tập cho thấy phương pháp dạy học theo định hướng nghề nghiệp đã tạo ra sự thay đổi tích cực trong nhận thức và động cơ học tập của SV. Khi nội dung tiếng Anh được đặt trong các tình huống sản xuất, vận hành máy móc và giao tiếp kỹ thuật quen thuộc, SV nhận thức rõ hơn ý nghĩa thực tiễn của việc học ngoại ngữ, từ đó tăng mức độ tham gia vào hoạt động học tập và chủ động hơn trong quá trình rèn luyện kỹ năng. Sự cải thiện về mức độ tự tin khi sử dụng tiếng Anh trong các tình huống chuyên môn cho thấy năng lực ngôn ngữ của SV không chỉ được nâng cao về mặt kiến thức mà còn về khả năng ứng dụng trong bối cảnh nghề nghiệp.

Từ góc độ GDNN, kết quả nghiên cứu khẳng định tính phù hợp của phương pháp dạy Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp với nguyên lý đào tạo "học đi đôi với hành". Việc tích hợp tiếng Anh vào nội dung nghề không làm tăng áp lực học tập mà ngược lại giúp SV gắn kết kiến thức ngôn ngữ với kỹ năng nghề, góp phần hình thành năng lực nghề nghiệp tổng hợp. Điều này đặc biệt có ý nghĩa trong bối cảnh thị trường lao động ngày càng quốc tế hóa, khi người lao động không chỉ cần kỹ năng chuyên môn mà còn phải có khả năng giao tiếp và tiếp cận công nghệ, tài liệu kỹ thuật bằng tiếng Anh.

Đáng chú ý, sự cải thiện vượt trội của nhóm thực nghiệm không chỉ phản ánh hiệu quả của việc thay đổi nội dung giảng dạy mà còn cho thấy vai trò quan trọng của phương pháp tổ chức dạy học gắn với thực tiễn nghề nghiệp. Khi SV được tiếp cận tiếng Anh thông qua các tình huống mô phỏng môi trường xưởng sản xuất, quy trình gia công, hướng dẫn vận hành máy móc và giao tiếp kỹ thuật, ngôn ngữ không còn được tiếp nhận một cách trừu tượng mà trở thành công cụ phục vụ trực tiếp cho hoạt động nghề nghiệp. Điều này góp phần làm giảm khoảng cách giữa học tập trong nhà trường và yêu cầu thực tế của doanh nghiệp, đồng thời tăng khả năng vận dụng kiến thức tiếng Anh vào bối cảnh làm việc sau khi tốt nghiệp. Tuy nhiên, kết quả nghiên cứu cũng cần được nhìn nhận trong một số giới hạn nhất định như quy mô mẫu nghiên cứu còn tương đối nhỏ và thời gian thực nghiệm chỉ trong một học kỳ. Do đó, để khẳng định chắc chắn hơn mức độ tác động và khả năng nhân rộng của phương pháp cần có thêm các nghiên cứu với phạm vi rộng hơn, thời gian dài hơn và ở nhiều ngành nghề khác nhau trong GDNN.

5. Thảo luận

Kết quả nghiên cứu thực nghiệm cho thấy phương pháp dạy Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp có hiệu quả rõ rệt đối với SV ngành Cắt gọt kim loại, thể hiện ở cả kết quả học tập và thái độ học tập của người học. Sự khác biệt đáng kể về điểm số giữa nhóm thực nghiệm và nhóm đối chứng sau thực nghiệm cho thấy việc gắn nội dung tiếng Anh với bối cảnh nghề nghiệp và môi trường xưởng sản xuất giúp SV tiếp thu và vận dụng ngôn ngữ hiệu quả hơn.

Những kết quả này phù hợp với quan điểm của Tiếng Anh cho mục đích nghề nghiệp (EVP), trong đó nhấn mạnh vai trò của việc thiết kế nội dung học tập dựa trên nhu cầu nghề nghiệp và tình huống làm việc thực tế. Việc sử dụng từ vựng kỹ thuật, mẫu câu chức năng và các nhiệm vụ giao tiếp nghề nghiệp đã giúp SV hình thành mối liên hệ trực tiếp giữa ngôn ngữ và hoạt động nghề, từ đó nâng cao kỹ năng nghe - nói tiếng Anh chuyên môn. Bên cạnh kết quả học tập, sự cải thiện rõ rệt về mức độ hứng thú và sự tự tin của SV nhóm thực nghiệm cho thấy phương pháp dạy học theo định hướng nghề nghiệp có tác động tích cực đến động lực học tập. Ngược lại, phương pháp dạy Tiếng Anh tổng quát tuy vẫn giúp SV tiến bộ nhất định nhưng chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu phát triển năng lực sử dụng tiếng Anh trong môi trường nghề nghiệp và quốc tế hóa lao động.

Từ góc độ thực tiễn, kết quả nghiên cứu khẳng định sự cần thiết của việc chuyển đổi từ dạy Tiếng Anh tổng quát sang dạy Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp trong GDNN, đặc biệt đối với các ngành công nghiệp gốc như Cắt gọt kim loại. Điều này đòi hỏi sự điều chỉnh đồng bộ về chương trình,

phương pháp giảng dạy và năng lực đội ngũ GV nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và khả năng thích ứng của người học với thị trường lao động.

6. Kết luận và khuyến nghị

6.1. Kết luận

Nghiên cứu đã tiến hành thực nghiệm phương pháp dạy Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp cho SV ngành Cắt gọt kim loại tại một cơ sở GDNN, qua đó đánh giá một cách hệ thống mức độ tác động của phương pháp này đối với kết quả học tập và thái độ học tập của người học. Thông qua thiết kế thực nghiệm đối chứng với pre-test và post-test, kết quả nghiên cứu đã cung cấp bằng chứng thực nghiệm cho thấy phương pháp dạy Tiếng Anh gắn với bối cảnh nghề nghiệp mang lại hiệu quả rõ rệt và bền vững hơn so với phương pháp dạy Tiếng Anh tổng quát truyền thống đang được áp dụng phổ biến trong GDNN. Cụ thể, SV thuộc nhóm thực nghiệm không chỉ đạt mức cải thiện đáng kể về điểm số mà còn thể hiện sự tiến bộ rõ rệt trong các kỹ năng nghe - nói tiếng Anh nghề nghiệp, khả năng tiếp thu và sử dụng từ vựng, thuật ngữ kỹ thuật cũng như mức độ tự tin khi tham gia giao tiếp chuyên môn liên quan đến hoạt động sản xuất và vận hành máy móc. Việc tích hợp nội dung tiếng Anh với môi trường xưởng sản xuất, tình huống nghề nghiệp và nhiệm vụ công việc cụ thể đã giúp SV nhận thức rõ hơn mục đích và ý nghĩa của việc học Tiếng Anh, từ đó nâng cao hứng thú, động lực học tập và khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn nghề nghiệp. Những kết quả này khẳng định rằng phương pháp dạy Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp phù hợp với đặc thù đào tạo "học đi đôi với hành" của GDNN, đồng thời đáp ứng tốt hơn yêu cầu của thị trường lao động trong bối cảnh hội nhập quốc tế và quốc tế hóa sản xuất. Tiếng Anh trong trường hợp này không còn được tiếp cận như một môn học độc lập mà trở thành một công cụ hỗ trợ trực tiếp cho việc hình thành và phát triển năng lực nghề nghiệp của người học.

6.2. Kiến nghị

Từ những kết quả đạt được, nghiên cứu khuyến nghị các cơ sở GDNN cần từng bước đổi mới chương trình và phương pháp dạy Tiếng Anh theo hướng gắn chặt với ngành nghề đào tạo và chuẩn đầu ra vị trí việc làm. Đồng thời, cần tăng cường sự phối hợp giữa GV tiếng Anh và GV chuyên môn trong xây dựng nội dung, tổ chức hoạt động học tập và đánh giá kết quả học tập của SV. Bên cạnh đó, việc bồi dưỡng năng lực giảng dạy Tiếng Anh nghề nghiệp cho đội ngũ GV, đặc biệt là năng lực thiết kế bài giảng, nhiệm vụ học tập và công cụ đánh giá theo bối cảnh nghề nghiệp cũng là yêu cầu cấp thiết nhằm bảo đảm tính bền vững của mô hình.

Mặc dù phạm vi nghiên cứu còn giới hạn về quy mô mẫu và thời gian thực nghiệm, kết quả nghiên cứu có thể được xem là cơ sở thực tiễn có giá trị cho các nghiên cứu tiếp theo, đồng thời góp phần cung cấp luận cứ khoa học cho việc triển khai và nhân rộng mô hình dạy Tiếng Anh theo định hướng nghề nghiệp trong hệ thống GDNN ở Việt Nam hiện nay.

Tài liệu tham khảo

[1] Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội (2008). *Quyết định số 30/2008/QĐ-BLĐTBXH, ngày 04/4/2028 ban hành chương trình khung trình độ trung cấp nghề, chương trình khung trình độ cao đẳng nghề cho nghề "Cắt gọt kim loại".*

[2] Dudley-Evans, T., & St John, M. J. (1998). *Developments in English for specific purposes: A multi-disciplinary approach*. Cambridge University Press.

[3] Hutchinson, T., & Waters, A. (1987). *English for specific purposes: A learning-centred approach*. Cambridge University Press.

[4] OECD. (2025). *Building skills of the 21st century for all*. OECD Publishing.

[5] Richards, J. C. (2006). *Communicative language teaching today*. Cambridge University Press.

[6] Robinson, P. (1991). *ESP today: A practitioner's guide*. Prentice Hall.

[7] Thủ tướng Chính phủ (2021). *Quyết định số 2239/QĐ-TTg, ngày 30/12/2021 phê duyệt Chiến lược phát triển giáo dục nghề nghiệp giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045*.

[8] UNESCO (2016). *Strategy for technical and vocational education and training (TVET) (2016-2021)*. UNESCO.

[9] Wu, J. (2025). *From needs analysis to development of a vocational English language curriculum in Chinese vocational university: A literature review.* Adult and Higher Education, 7(2), 68-74.